

Olsztyn

(Alleinstein) lockt mit neuen Attraktionen an

kusi nowymi atrakcjami

Rewitalizacja miejskich parków, zagospodarowanie brzegów jezior oraz kultura w kameralnym wydaniu to recepta na promocyjny sukces Olsztyna w ostatnich latach. Efekt docelowy zakłada, że w mieście ma się dobrze mieszkać, a turyści mają przestać traktować je jedynie jako przystanek w drodze ku Wielkim Jeziorom Mazurskim.

Revitalisierung der Stadtparks, Bewirtschaftung der Seeufer und Ausrichtung auf vertraute Kultur ist das Werberezept für den Erfolg, den Olsztyn in den letzten Jahren verzeichnen konnte. Das Ziel ist folgendes: die Stadt soll sowohl einwohner- als auch besucherfreundlich werden, die Besucher sollen die Stadt nicht ausschließlich als eine Station auf dem Wege zu den Großen masurischen Seen betrachten.

↑ Olsztyńska starówka / Die Altstadt von Olsztyn

Olsztyn jest dziś kameralnym miastem, które szczególnie w sezonie letnim tętni kulturą. Pobudzający do refleksji gotycki klimat zamku i katedry, a także relaksujące otoczenie wody i zieleni zachęcają mieszkańców i turystów do udziału w licznych wydarzeniach kulturalnych, których nie brakuje np. w programie Olsztyńskiego Lata Artystycznego – jednego z największych letnich festiwali w Polsce. Być może tę inspirującą atmosferę grodu nad Łyną antycypował najwybitniejszy mieszkaniec miasta – Mikołaj Kopernik, który w olsztyńskim zamku zaczął spisywać swe fundamentalne dzieło „O obrotach sfer niebieskich”. Tego się nie dowiemy, ale możemy wykazać, że atrakcje Olsztyna (nowe i odnowione) mają spójny wspólny mianownik.

Nad jeziorem i w parkach...

Świetnym przykładem świadomego wykorzystania potencjału miejsca jest niedawno zakończona inwestycja nad jeziorem Ukiel. Projekt pn. „Budowa całorocznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nad Jeziorem Krzywym w Olsztynie” kosztował ponad 65 milionów złotych, ale już dziś widać, że warto było je wydać. Nad jeziorem powstały m.in. mola i pomosty, promenada, szlaki rowerowe i narciarskie, wypożyczalnia sprzętu sportowego, sezonowe lodowisko, skatepark (zimny snowpark), całoroczna baza sportów wodnych, cało-

Olsztyn ist eine gemütliche Stadt, die aber im Sommer von der allseitigen Kultur lebt. Das zur tiefen Reflexion anregende Flair der gotischen Burg und Kathedrale, die entspannende Wirkung der umliegenden Wälder und Gewässer tragen dazu bei, dass sowohl die Stadtbürger als auch die Besucher gern an den zahlreichen Kulturevents teilnehmen, von welchen es hier eine Menge gibt, wie z.B. die Veranstaltungen im Rahmen des Olsztyner Sommers – eines der größten Sommerfestivals in Polen. Es kann durchaus sein, dass der berühmteste Stadteinwohner der Stadt, der Domherr Nikolaus Kopernikus die inspirierende Atmosphäre der Burgstadt an der Łyna antizipiert hat, der auf der hiesigen Burg sein fundamentales Werk „De revolutionibus orbium coelestium” zu schreiben begann.

Das werden wir nicht mehr erfahren, aber wir können durchaus belegen, dass sowohl die neuen als auch die neu belebten Attraktionen von Olsztyn einen gemeinsamen Nenner haben.

Am See und in den Parks...

Ein hervorragendes Beispiel der bewussten Nutzung des Potenzials des Ortes ist die kürzlich abgeschlossene Investition am See Ukiel. Das Projekt „Bau der ganzjährigen Sport- und Erholungsinfrastruktur am See Krzywem in Olsztyn” kostete über 65 Millionen Zloty. Man sieht jedoch auf den ersten Blick, dass es kein vergeudetes Geld war und dass es sich

Zamek w Olsztynie / Die Burg in Olsztyn

roczna hala do siatkówki plażowej z salami do squasha, boiska do siatkówki i place gier, parking, a także udogodnienia architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.

W lipcu 2014 r. w samym sercu Olsztyna, wzdłuż brzegu Łyny, na obszarze, który przez lata pozostawał zapomniany i zaniedbany, powstało miejsce wyjątkowe. Obszar ten jest usytuowany pomiędzy ulicami 22 Stycznia, Pieniężnego, Kościuszki, Niepodległości, Emilii Plater i Knosały. Park Centralny, bo taką nazwę nosi ta 13-hektarowa oaza zieleni, w niezwykle efektowny sposób odmienił wygląd śródmieścia. Wrażenie robią fontanna z zadaszoną sceną, półokrągły podest, miniamfiteatr, ścieżki rowerowe i spacerowe czy system oświetleniowy. Z kolei pod koniec ubiegłego roku zakończono prace związane z rewitalizacją parku Podzamcze. To ponad 5 hektarów powierzchni o charakterze widokowym (słynne olsztyńskie wiadukty kolejowe!) i spacerowym. Można się tam zrelaksować w otoczeniu zabytków i cennego starożytności.

W planetarium i zamku

Olsztyńskie Planetarium Astronomiczne otwarto 19 lutego 1973 r. – w 500. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. Od wiosny 2012 r. placówka zaprasza na pokazy w systemie full-dome. To nowoczesny cyfrowy system projekcyjny, który pozwala widzowi na symboliczne opuszczenie Ziemi i odbycie wirtualnej podróży kosmicznej, podczas której np. obejrzy z bliska powierzchnię Księżyca, przeleci przez pierścienie Saturna albo wyląduje na Tytanie.

Perełką architektoniczną miasta jest Obserwatorium Astronomiczne, które otwarto w 1979 r. w zaadaptowanej wieży ciśnieni, zbudowanej w 1897 r. na Wzgórzu Świętego Andrzeja przy ul. Żołnierskiej. W latach 2011-

Bazylika konkatedralna św. Jakuba / Konkathedrale-Basilika St Jakob

Pomnik M. Kopernika na Podzamczu / Nikolaus-Kopernikus-Denkmal von der Burg

geloht hat, es auszugeben. Am See entstanden u.a. Molen, Wasserbrücken, eine Promenade, Radwege, Laufskipisten, eine Sportgeräteausleihe, eine Wintereisbahn, ein Skatepark (im Winter Snowpark), eine ganzjährig betriebene Wassersporteinrichtung, eine ganzjährige Halle für Volleyball und Squash, Volleyballplätze, Spielplätze und ein Parkplatz. All das ist ebenfalls für Menschen mit Behinderungen zugänglich.

Im Juni 2014 entstand mitten im Herzen Olsztyns, am Ufer des Łyna, auf einem jahrelang vergessenen und verwahrlosten Gelände ein ganz besonderer Ort. Das Gebiet liegt

Obserwatorium astronomiczne / Astronomische Sternwarte

2012 wieża doczekała się gruntownej modernizacji oraz zakupu nowego wyposażenia.

Najstarszą budowlą w mieście jest XIV-wieczny zamek. Jego najwybitniejszym mieszkańcem był Mikołaj Kopernik, który rezydował tam w latach 1516-1519 i 1520-1521 w charakterze administratora dóbr kapituły warmińskiej. To w nim skonstruował swoją słynną tablicę astronomiczną służącą do wyznaczania równonocy wiosennej. Ten unikalny eksponat, jedyne na świecie narzędzie wykonane ręką, która „wstrzymała Słońce”, wciąż można podziwiać w zamkowym krużganku. Obecnie w zamku mieści się Muzeum Warmii i Mazur.

W 2016 roku Olsztyn będzie obchodzić 500. rocznicę przybycia Kopernika. W nieco dalszej perspektywie miasto czekają kolejne kopernikowskie jubileusze – 500. rocznica rozpoczęcia przez astronoma prac nad rękopisem „O obrotach sfer niebieskich” (historycy udowodnili, że to właśnie w zamku w Olsztynie w 1520 r. rozpoczął obliczenia i spisywanie tego dzieła) oraz taka sama rocznica obrony zamku przed oblężeniem krzyżackim, które miało miejsce w 1521 r.

Marina nad jeziorem Ukiel / Marina am See Ukiel

zwischen den Straßen 22 Stycznia, Pieniężnego, Kościuszki, Niepodległości, Emilii Plater und Knosały. Der Park Centralny – denn so heißt diese 13 Hektar große, grüne Oase – hat das Antlitz des Stadtzentrums grundlegend verändert. Beeindruckend sind der Springbrunnen, die überdachte Bühne, das halbrunde Podium, das Miniampitheater, die Rad- und Spazierwege und sogar das Beleuchtungssystem.

Ende des letzten Jahres wurden hingegen mit der Revitalisierung des Parks Podzamcze verknüpfte Maßnahmen abgeschlossen. Das über 5 Hektar große Gelände bietet schöne Ansichten (die berühmten Eisenbahnbrücken!) und Flaniermöglichkeiten. Man kann dort, inmitten alter Bäume und zahlreicher Baudenkmäler so richtig relaxen!

Im Planetarium und auf der Burg

Das Olsztynyer Planetarium wurde am 19. Februar 1973 – zum fünfhundertsten Geburtstag von Nikolaus Kopernikus eröffnet. Seit dem Frühjahr 2012 lädt es zu Präsentationen im Fulldome-System ein. Dieses moderne, digitale Vorführungssystem ermöglicht den Besuchern, die Erde symbolisch zu verlassen und einen virtuellen Kosmosflug zu erleben, bei dem sie die Mondoberfläche aus der Nähe betrachten, die Ringe des Saturn durchfliegen und auf dem Planeten Titan (Saturn VI) landen können.

Eine architektonische Perle der Stadt ist die Astronomische Sternwarte, die 1979 im ehemaligen Wasserturm eröffnet wurde, die 1897 auf dem Andreashügel, in der Straße Żołnierska entstand. 2011 und 2012 wurde der Wasserturm gründlich modernisiert und neu ausgestattet.

Das älteste Bauwerk der Stadt ist die aus dem 14. Jahrhundert stammende Burg, deren berühmtester Bewohner Nikolaus Kopernikus war, der dort von 1516 bis 1519 und von 1520 bis 1521 als Kanzler des Ermländer Domkapitels residierte. In der Burg entstand seine berühmte astronomische Tafel, die zur Berechnung des Aequinoctiums diente. Dieses einmalige Exponat – das weltweit einzige durch die Hand, die „die Sonne anhielt“ angefertigte Werkzeug – kann immer noch auf dem Putz des Kreuzgangs der Burg bewundert werden. Gegenwärtig beherbergt die Burg das Museum für Ermland und Masuren.

2016 begeht Olsztyn den fünfhundertsten Jahrestag der Ankunft von Kopernikus in der Stadt. Danach folgen noch mehrere kopernikanische Jubiläen – der fünfhundertste Jahrestag des Beginns der Arbeit des großen Astronomen am Manuskript seines Werkes „De revolutionibus orbium coelestium” (die Historiker konnten belegen, dass er 1520 in Olsztyn mit den Berechnungen und die Aufzeichnungen zu diesem Werk begann). Und 1521 folgt das fünfhundertste Jubiläum der Verteidigung der Burg vor der Belagerung durch den Deutschen Orden.